

Inhoud

Voorwoord		7
Inleiding		8
1	Het onderdeel Schrijven van het Staatsexamen NT2, programma II	10
	1.1 De inhoud van het examen	10
	1.2 De afname van het examen	11
	1.3 De woordenboeken	12
	1.4 De beoordeling	12
2	Beoordelingspunt 1: adequaatheid/begrijpelijkheid	13
	2.1 Het doel van een tekst	13
	2.2 Het publiek van een tekst	14
	2.3 OKE	14
	2.4 Het schrijven van een zin of enkele zinnen	15
	• Oefeningen	20
	2.5 Het schrijven van een korte tekst	26
	• Oefeningen	32
2.6 Het schrijven van een middellange tekst	36	
• Oefeningen	40	
3	Beoordelingspunt 2: grammaticale correctheid	44
	3.1 OKE	44
	3.2 Het schrijven van een zin of enkele zinnen	45
	• Woordvorming	45
	• Het gebruik van 'er'	48
	• Congruentie	51
	• De prepositie	55
	• Het artikel	57
	• Het verbum	60
	• Woordvolgorde	62
	3.3 Het schrijven van een korte tekst	69
• Oefeningen	71	
3.4 Het schrijven van een middellange tekst	74	
• Oefeningen	77	

4	Beoordelingspunt 3: spelling en tekstverzorging	81
	4.1 OKE	82
	4.2 Basisregels	82
	• De klinkerkwestie	82
	• De letterverandering	83
	• De werkwoordsvormen	84
	• Oefeningen	84
	4.3 Extra oefeningen	87
	4.4 Interpunctie	93
	4.5 Tekstverzorging: opmaak	97
5	Beoordelingspunt 4: samenhang	99
	5.1 OKE	101
	5.2 Het schrijven van een zin of enkele zinnen	101
	5.3 Het schrijven van een korte tekst	102
	• Oefeningen	105
	5.4 Het schrijven van een middellange tekst	109
	• Oefeningen	112
6	Beoordelingspunt 5: woordgebruik	117
	6.1 OKE	117
	6.2 Formeel en informeel	118
	6.3 Grafieken en tabellen	125
	6.4 Rapport en verslag	129
	6.5 Spreektaal en schrijftaal	133
	6.6 Vermijden van herhalingen	135
7	Beoordelingspunt 6: opbouw	141
	7.1 OKE	143
	7.2 Het schrijven van een zin of enkele zinnen	143
	• Oefeningen	146
	7.3 Het schrijven van een korte tekst	149
	• Oefeningen	152
	Over de auteurs	156
	Achterflap: stappenplan	

Voorwoord

Dit is een herziene uitgave van *Schrijven op B2*. Het is een takenboek dat hulp biedt bij de training in het schrijven van korte en middellange teksten in het Nederlands, die geschreven moeten worden bij het examen Schrijven van het Staatsexamen NT2, programma II.

Bij deze uitgave is rekening gehouden met de recente wijzigingen in het examen Schrijven.

De auteurs hebben veel ervaring met het trainen van schrijfvaardigheid op dit niveau en kunnen daardoor adequaat inspelen op aspecten die als lastig worden ervaren. Correct schrijven van allerlei soorten teksten vraagt regelmatige oefening. Je moet daarom ruim vóór het examen met de training beginnen.

Als je niet in de gelegenheid bent om samen met medecursisten en met een NT2-docent te oefenen, kun je dat ook alleen doen, want op de website staan alle uitwerkingen van de oefeningen in het takenboek en de sleutels. Je kunt hier ook alle oefeningen uit het boek online doen.

Hopelijk geeft deze methode je meer zelfvertrouwen, meer succes en vooral ook (weer) plezier in het schrijven.

Veel succes met de schrijftraining!

Amsterdam, januari 2021

Freek Bakker
Joke Olie

Inleiding

Een bekende zegswijze luidt: ‘Schrijven is schrappen’. Maar voordat er woorden of zinnen uit een tekst geschrapt kunnen worden, moet er natuurlijk wel eerst iets geschreven zijn! *Schrijven op B2* wil helpen bij de training in het schrijven van korte en langere teksten in het Nederlands.

Doelgroep

Schrijven op B2 is in de eerste plaats bedoeld voor leerders van het Nederlands die zich willen voorbereiden op het onderdeel Schrijven van het Staatsexamen NT2 programma II. Maar ook anderen die problemen ondervinden bij het schrijven van korte of lange teksten op dit niveau, kunnen hun schrijfvaardigheid met *Schrijven op B2* verbeteren.

Uitgangspunten

Schrijven op B2 is ingedeeld volgens de beoordelingscriteria van het Staatsexamen NT2 II. De schrijfproducten van het Staatsexamen worden beoordeeld op zes verschillende aspecten. Na hoofdstuk 1, waarin we informatie geven over het Staatsexamen Schrijven, behandelen we in de daaropvolgende hoofdstukken steeds een van deze beoordelingsaspecten. Het gaat om de volgende punten:

- adequaatheid en begrijpelijkheid;
- grammaticale correctheid;
- spelling;
- samenhang;
- woordgebruik;
- opbouw.

De volgorde van de schrijfopdrachten binnen een hoofdstuk sluit ook aan bij het Staatsexamen: van kleine naar grote opdrachten, dus van het schrijven van zinnen naar het schrijven van een middellange tekst.

Training en oefening zijn belangrijk om te leren schrijven. Daarnaast zal iedereen die leert schrijven behoefte hebben aan praktische tips en aan een plan van aanpak. Strategie en oefening vormen dan ook de basisprincipes van *Schrijven op B2*.

Bij ieder onderwerp worden eerst voorbeelden gegeven – opdrachten voorzien van een uitwerking – die besproken worden. Daarna kan uitgebreid geoefend worden volgens het didactische principe ‘van herkenning naar productie’. De opdrachten lijken in vorm en inhoud op die van het Staatsexamen NT2.

Opbouw

Elk hoofdstuk begint met een korte inleiding. Dan volgt een paragraaf die de titel ‘OKE’ (Onthouden – Keep it simple – Evalueren) heeft. Daarin vind je praktische geheugensteuntjes en een korte uitleg over hoe je de schrijftaak moet aanpakken. Daarna volgen voorbeelden en oefeningen.

Stappenplan

Achterin dit boek vind je een handig stappenplan dat je kunt gebruiken bij de aanpak van de schrijfoopdrachten. Alle beoordelingscriteria zijn hierin verwerkt.

Website

Bij dit boek hoort een website waarop je meer voorbeelden, de correcte uitwerkingen en de sleutels van de oefeningen en extra uitleg kunt vinden. Alle oefeningen in dit boek kun je ook online op deze website maken. Verwijzingen naar de website worden in de tekst met dit icoontje aangegeven. Op de website vind je ook informatie over de manier waarop het onderdeel Schrijven van het Staatsexamen II wordt gecorrigeerd en extra materiaal, zoals een lijst met conjuncties (voegwoorden) en een lijst met signaalwoorden.

1 Het onderdeel Schrijven van het Staatsexamen NT2, programma II

1.1 De inhoud van het examen

Het Staatsexamenprogramma II is een examen voor mensen van wie het Nederlands niet de moedertaal is en die willen aantonen dat ze een voldoende taalniveau hebben om een midden- of hogere kaderfunctie te kunnen vervullen of die een studie in het hoger onderwijs willen volgen.

Bij het onderdeel Schrijven moet je laten zien dat je zelfstandig allerlei soorten teksten kunt schrijven. Het gaat dan om teksten die je in het dagelijks leven, in je werk of tijdens je studie kunt tegenkomen.

Het examen duurt 100 minuten en wordt afgenomen op de computer. De opdrachten zie je op het beeldscherm en de uitwerkingen moet je in een tekstvak typen.

Bij het examen kun je de volgende opdrachten verwachten:

- **7 à 8 zinnen schrijven**

Bij de zinsopdrachten krijg je korte teksten die niet compleet zijn en die je moet aanvullen. Soms moet je hele zinnen schrijven, bijvoorbeeld als je korte briefjes moet aanvullen of gegevens moet aanvullen in een formulier.

- **1 à 2 korte teksten schrijven**

Bij de korte schrijfoopdracht schrijf je zelf een volledige tekst. Vaak gaat het om een notitie of een korte brief of je moet een situatie of een handeling beschrijven waarbij je soms plaatjes, een tabel of een grafiek moet gebruiken.

- **1 à 2 middellange teksten schrijven**

Een middellange tekst bevat bijvoorbeeld de beschrijving van een probleem, mogelijke oplossingen en een onderbouwde keuze van een van die oplossingen. Vaak moet je hierbij een tabel, een grafiek of plaatjes gebruiken.

Let op!

De voorbeeldexamens Schrijven II op de website van de Staatsexamens zijn niet helemaal hetzelfde als het examen Schrijven dat jij straks gaat doen. De beschikbare tijd kan bijvoorbeeld veranderen. Raadpleeg altijd de website van de Staatsexamens NT2 voor de meest recente informatie: www.staatsexamensnt2.nl

1.2 De afname van het examen

Het examen wordt afgenomen op de computer. De opdrachten zie je op het beeldscherm en de uitwerkingen moet je in een tekstvak typen. Op de website van de Staatsexamens NT2 kun je een voorbeeldfilmpje zien over hoe het examen wordt afgenomen. Het is heel verstandig om dat te bekijken voordat je examen gaat doen.

Op de website van de Staatsexamens NT2 kun je ook voorbeeldexamens downloaden én je kunt oefenen met digitale voorbeeldexamens. Doe dat vooral, want dan weet je hoe het is om een digitaal schrijfexamen te doen. De examens worden een aantal keer per jaar afgenomen op ongeveer zeven locaties in Nederland. Raadpleeg de website van de Staatsexamens NT2 voor de exacte locaties en de examenroosters. Ook vind je daar precieze informatie over de aanmelding en de kosten.

1.3 De woordenboeken

Vanaf 1 januari 2021 mag je alleen het *Van Dale Pocketwoordenboek Nederlands als tweede taal* gebruiken tijdens het Examen Schrijven. Andere woordenboeken zijn niet meer toegestaan! Ook zijn briefjes of aantekeningen niet toegestaan.

bron: www.staatsexamensnt2.nl

1.4 De beoordeling

De beoordelingscriteria heb je al in de inleiding gezien. In de hoofdstukken hierna gaan we daar uitgebreid op in. We leggen uit wat het beoordelingscriterium inhoudt en we geven aanwijzingen hoe je er rekening mee kunt houden. Ook vind je daar veel oefeningen bij de verschillende beoordelingspunten.

Het niveau van het Staatsexamen programma II is B2, in termen van het Europees Referentiekader voor Talen (het ERK). Je kunt op de website een overzicht vinden van wat je op het gebied van schrijven op dat niveau moet beheersen.